

08 Ocak 2025 Tarihinde
Yayımlanan Orman Genel Müdürlüğü
Görevde Yükselme Sınavı Başvuru
Kılavuzu Dikkate Alınarak
Hazırlanmıştır.

GYS

ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

GÖREVDE YÜKSELME

SINAVLARINA HAZIRLIK

KONU ANLATIMLI - SORU BANKASI

MEMURLUK

Kitabın baskı tarihinden
sonraki güncellemelere ve
konulardaki ek formlara
erişebilmek için
QR kodu okutunuz.

PEGEM

AKADEMİ

Komisyon

**ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÖREVDE YÜKSELME
SINAVLARINA HAZIRLIK KONU ANLATIMLI - SORU BANKASI MEMURLUK**

ISBN: 978-625-5964-36-6

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© Pegem Akademi

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayinevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

I. Baskı: 2025, Ankara

Yayın-Proje Yönetmeni: Pegem
Dizgi-Grafik Tasarım: Tolga Durğun
Kapak Tasarımı: Pegem

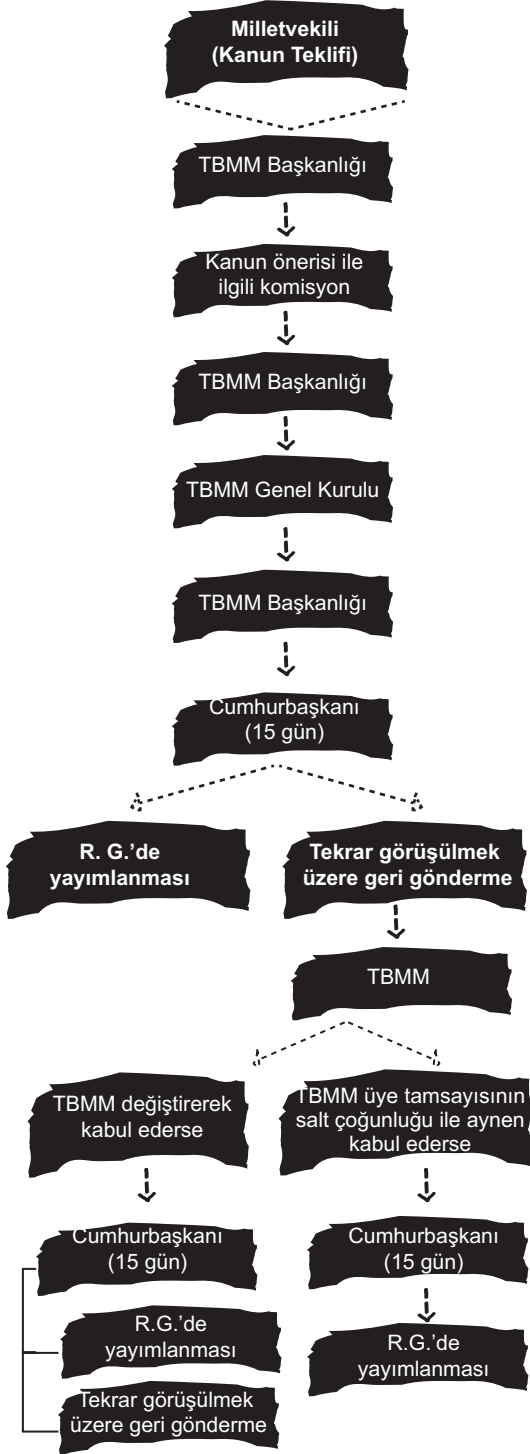
İletişim

Pegem Akademi: Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad.
No: 141/33, Yenimahalle/Ankara
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: yayinevi@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Baskı: Ankara Özgür Matbaacılık
1250. Cad. No: 25 Ostim Yenimahalle/Ankara

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 46821

1. Bölüm: T.C. Anayasası.....	1
2. Bölüm: Türk Dil Bilgisi ve Yazışma Kuralları	54
3. Bölüm: Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi.....	130
4. Bölüm: 5176 Sayılı Kamu Görevlileri Etik Kurulu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	228
5. Bölüm: Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri İle Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik.....	234
6. Bölüm: 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu.....	245
7. Bölüm: 4857 Sayılı İş Kanunu	303
8. Bölüm: Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar İle Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı 4 No'lu Kararnamesi.....	335
9. Bölüm: 4982 Sayılı Bilgi Edinme Kanunu.....	343
10. Bölüm: 3017 Sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun.....	355
11. Bölüm: 3628 Sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu	361
12. Bölüm: Orman Genel Müdürlüğü Personeli Görevde Yükselme ve Ünvan Değişikliği Yönetmeliği	369
13. Bölüm: 4483 Sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun.....	380
14. Bölüm: Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	394

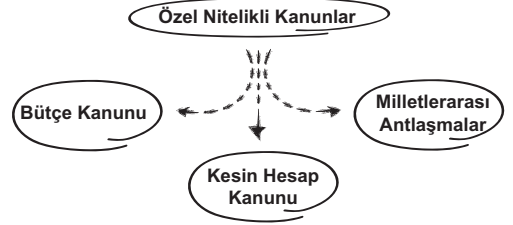

Cumhurbaşkanının kanunları veto yetkisi mutlak değil güçleştirici vetodur. Meclisin üye tamsayısının salt çoğunluğu ile aynen kabul ettiği kanunları Cumhurbaşkanı yayımlamak zorundadır.

Not

Kanunların Yürürlüğe Girmesi

- ✓ 10 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'ne göre, ayrıca bir yürürlük tarihi belirtilmeyen kanunlar, Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ve yönetmelikler Resmî Gazete'de yayımlandığı gün yürürlüğe girer.

I. Bütçe ve Kesin Hesap Kanunu

- ✓ Kamu idarelerinin ve kamu iktisadi teşebbüsleri dışındaki kamu tüzel kişilerinin harcamaları yıllık bütçelerle yapılır. Mali yıl başlangıcı ile merkezî yönetim bütçesinin hazırlanması, uygulanması ve kontrolü ile yatırımlar veya bir yıldan fazla sürecek iş ve hizmetler için özel süre ve usuller kanunla düzenlenir.
- ✓ Bütçe Kanunu'na, bütçe ile ilgili hükümler dışında hiçbir hüküm konulamaz.
- ✓ **Cumhurbaşkanı** bütçe kanun teklifini, mali yılbaşından **en az yetmiş beş gün önce**, Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar. Bütçe teklifi Bütçe Komisyonunda görüşülür.
- ✓ Komisyonun **elli beş gün içinde** kabul edeceği metin Genel Kurulda görüşülür ve mali yılbaşına kadar karara bağlanır.
- ✓ Bütçe Kanunu'nun süresinde yürürlüğe konulmaması hâlinde, geçici Bütçe Kanunu çıkarılır. Geçici Bütçe Kanunu'nun da çıkarılmaması durumunda, yeni Bütçe Kanunu kabul edilinceye kadar bir önceki yılın bütçesi yeniden değerlendirme oranına göre artırılarak uygulanır.
- ✓ Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Genel Kurulda kamu idare bütçeleri hakkında düşüncelerini her bütçenin görüşülmesi sırasında açıklarlar, gider artırıcı veya gelirleri azaltıcı önerilerde bulunamazlar.
- ✓ Genel Kurulda kamu idare bütçeleri ile değişiklik önerileri, üzerinde ayrıca görüşme yapılmaksızın okunur ve oylanır. Merkezî yönetim bütçesiyle verilen ödenek, harcanabilecek tutarın sınırını gösterir.
- ✓ Harcanabilecek tutarın Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile aşılabileceğine dair Bütçe Kanunu'na hüküm konulamaz. Cari yıl bütçesindeki ödenek artışını öngören değişiklik teklifleri ile cari ve izleyen yılların bütçelerine mali yük getiren tekliflerde, öngörülen giderleri karşılayabilecek mali kaynak gösterilmesi zorunludur.

- ✓ Vergi, benzeri mali yükümlülükler ve ödevler hakkında Danıştay ile Sayıştay kararları arasındaki uyumsuzluklarda **Danıştay kararları** esas alınır.
- ✓ Mahalli idarelerin hesap ve işlemlerinin denetimi ve kesin hükme bağlanması Sayıştay tarafından yapılır.
- ✓ Sayıştay başkan ve üyeleri, **TBMM tarafından** seçilir.

Yüksek Mahkemeler	Üyelerini Kim Seçer	Başkanını Kim Seçer
▶ Anayasa Mahkemesi	▶ 3 üye TBMM 12 üye cumhurbaşkanı	▶ Üyeleri kendi içinden
▶ Yargıtay	▶ Hâkimler Savcılar Kurulu	▶ Üyeleri kendi içinden
▶ Danıştay	▶ 1/4'ü cumhurbaşkanı 3/4'ü HSK	▶ Üyeleri kendi içinden
▶ Uyuşmazlık Mahkemesi	▶ Danıştay ve Yargıtay	▶ Anayasa Mehekemesi
Diğer Organlar		
▶ Hâkimler Savcılar Kurulu	▶ 4 üye cumhurbaşkanı 7 üye TBMM	▶ Adalet bakanı başkanıdır.
▶ Sayıştay	▶ TBMM	▶ TBMM
▶ Yüksek Seçim Kurulu	▶ 6 üye Yargıtay 5 üye Danıştay	▶ Üyeleri kendi içinden

V. İNKILAP KANUNLARININ KORUNMASI

- ✓ Tevhidi Tedrisat Kanunu (Eğitim ve öğretim birliği)
- ✓ Şapka İktisası Hakkında Kanun
- ✓ Tekke ve Zaviyelerle Türbelerin Seddine ve Türbedarlıklar ile Bir Takım Ünvanların Men ve İlgasına Dair Kanun
- ✓ Medeni Nikah Esasına Dayanan Kanun
- ✓ Beynelmilel Erkamın Kabulü Hakkında Kanun (Uluslararası rakamların kabulü)
- ✓ Türk Harflerinin Kabul ve Tatbiki Hakkında Kanun
- ✓ Efendi, Bey, Paşa gibi Lakap ve Ünvanların Kaldırıldığına Dair Kanun
- ✓ Bazı Kisvelerin Giyilemeyeceğine Dair Kanun

İnkılap kanunları Anayasa'da çeşitli hükümler başlığı altında düzenlenmiştir. Anayasa'ya göre, inkılap kanunlarına karşı yargı yolu kapalıdır.

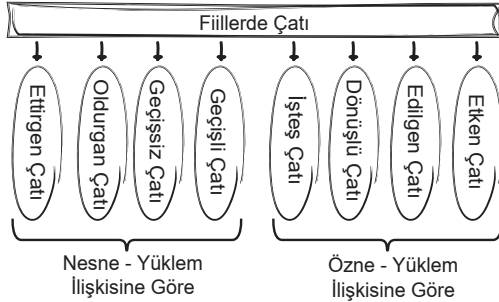
Not

Pür Dikkat

Fiillerdeki zaman kaymaları anlatım bozukluğu değildir.

Fiillerde Çatı

Fiillerin özneye ve nesneye göre kazandığı özelliklere çatı denir. Fiiller, çatılarına göre ikiye ayrılır:

Özne-Yüklem İlişkisine Göre Çatılar

Etken Çatılı Fiiller

Öznenin, yani işi yapanın, belli olduğu fiillere etken fiil denir. Özne açıktan da verilebilir, gizli özne de kullanılabilir.

- Örnek:**
- ⊙ Yaşlı bir kadın seni görmüş. (özne (iş yapan))
  - ⊙ Rüzgâr, ağaçları devirdi. (özne)
  - ⊙ Bu sesi hepimiz duyduk. (özne)
  - ⊙ Durumu bana anlattı. (O/gizli özne).

Edilgen Çatılı Fiiller

Belirtilen işi yapanın belli olmadığı fiillerdir.

- Örnek:**
- ↳ Evdeki eşyaların bazıları satıldı.
  - ↳ Yolcuların üstü arandı.
  - ↳ Kış gelmeden çatımız onarıldı.
  - ↳ Mahallede dolaşan hırsızlar yakalandı.

Dönüştü Fiiller

Öznenin hem işi yaptığı hem de işten etkilendiği eylemlerdir. "Çocuk ayna karşısında süslendi." cümlesinde işi yapan çocuk, bu işten etkilenen de yine çocuktur. Dolayısıyla yüklem dönüştüdür.

- Örnek:**
- O, gözlerini kapatınca herkes saklandı.
  - Sular gelince bir güzel yıkandım.
  - Her konuşmasında övünür.

Fiile "-i, -n" eklerinden biri getirilerek yapılır.

Pür Dikkat

Dönüştü eylemlerle edilgen eylemler karıştırılmamalıdır. Dönüştü eylemler ve edilgen eylemler "-i, -n" eklerini alır ancak dönüştü eylemlerde özne, yani işi yapan bellidir, edilgen eylemlerde özne (iş yapan) belli değildir.

İşteş Fiiller

Bir işin birlikte ya da karşılıklı yapıldığını belirten eylemlerdir.

- ↳ buluş-, görüş-, uçuş-,
- ↳ kaçış-, anlaş-, dövüş-,
- ↳ tanış-, tartış-, bakış-,
- ↳ selamlaş- karşılaş- ...

Fiile "-ş" eki getirilerek yapılır.

- Örnek:**
- ⊙ Neden gülüşüyorsunuz? (birliktelik)
  - ⊙ Onunla her konuda anlaşıyoruz. (karşılıklı)
- Pür Dikkat**
- "-ş" ekini alan her fiil, işteş değildir. İşteş olabilmesi için söz konusu eylemi, birden fazla özne birlikte veya karşılıklı yapmalıdır:
- ★ Sonunda adamla görüştü.
- Bu cümlede "görme" eylemini gerçekleştiren birden fazla özne olduğu için bu fiil, işteş çatılıdır.
- ★ Vapur, iskeleye yanaştı.
- Bu cümlede işi gerçekleştiren tek özne olduğu için fiil, işteş çatılı değil; etken çatılıdır.

Nesne - Yüklem İlişkisine Göre Çatılar

Nesne-yüklem ilişkisi, fiilin nesne alıp almamasına göre belirlenir. Dörde ayrılır:

Geçişli Fiil

Nesne alabilen fiillere geçişli fiil denir. Bir fiil "neyi / kimi" sorularına cevap veriyorsa geçişlidir.

Pür Dikkat

Bir cümlede nesne bulunmasa bile yüklem geçişli olabilir. Yüklem geçişli olup olmadığını anlamanın en kolay yolu, yüklem başına "onu" sözcüğünü getirmektir. "Onu" sözcüğünü yüklemden önce getirdiğimizde cümle anlamlı oluyorsa yüklem geçişli bir fiildir. Anlamsız oluyorsa geçişsizdir.

- Örnek:**
- ↳ Güneşin doğuşunu izledik. (onu izledik-geçişli)
  - ↳ Soruya dikkatli baktım. (onu baktım-geçişsiz)

Geçişsiz Fiil

Nesne alamayan fiillere geçişsiz fiil denir.

- Örnek:**
- ★ Yapraklar erkenden dökülüyor. ("Neyi dökülüyor?" sorusuna cevap vermediği için "dökülüyor" fiili geçişsizdir.)
  - ★ Bu soruya sınıftaki öğrenciler güldü.
  - ★ Akşam olmadan eve geldik.
  - ★ Gürültü yapan çocuklara kızdı.

Oldurgan Fiil

Geçişsiz fiillerin "-r, -t, -dır", eklerinden birini alarak geçişli hâle getirilmesiyle oluşur.

- Örnek:**
- ↳ Çocukları yarım saat havuzda yüzdürdüm. (onu yüzdüm-geçişsiz, onu yüzdürdüm-geçişli yani oldurgan)
  - ↳ Misafirleri en güzel yere oturtular. (onu oturdu-geçişsiz, onu oturttu geçişli yani oldurgan)

Bu emirler:

- ✓ Tekâlif-i Milliye komisyonları kurulmuş, toplanan malzemenin ordu bölümlerine dağıtım şekli düzenlenmiştir.
- ✓ Her ailenin bir kat çamaşır, çorap ve çarık hazırlayıp teslim etmesi duyurulmuştur.
- ✓ Halk ve tüccarın elinde bulunan çamaşır, bez, pamuk, kumaş, çarık, potin, iplik, demir, urgan, vs. malzemelere bedelleri sonradan ödenmek üzere el konulması,
- ✓ Hububat, baklagil, kasaplık hayvan, şeker, çay, gaz, pirinç, mum gibi maddelerin %40'ına bedelleri sonradan ödenmek şartıyla el konulması,
- ✓ Halkın elinde bulunan taşıt araçlarının askeri ulaşım amacıyla ayda 100 km'lik yol kat etmesi,
- ✓ Ordunun giyimi ve beslenmesine yarayan sahipsiz mallara el konulması,
- ✓ Halkı elinde bulunan silah ve cephanenin 3 gün içinde teslimi,
- ✓ Yakıt, tutkal, makine, don, araba lastiği, solüsyon, buji, telefon makinesi, kablo, pil gibi maddelerin %40'ına el konulmasını,
- ✓ Demirci, marangoz, dökümcü ustalarının ve esnafın belirlenerek kılıç, mızrak ve eyer yapabileceklerin adları, sayıları ve durumlarının tespit edilmesi,
- ✓ Halkın elinde bulunan taşıt araçlarının ve yük hayvanlarının %20'sine el konulması emredilmiştir.

NOT

Tekalif-i milliye emirlerini uygulamak amacıyla İstiklal Mahkemeleri açılmıştır.

SAKARYA MUHAREBESİ (Subaylar Savaşı) (23 Ağustos - 13 Eylül 1921)

Nedenleri:

Kütahya-Eskişehir Muharebeleri'nde Türk ordusunu yenen Yunanlıların Ankara'ya doğru ilerlemek istemesidir.

Savaş:

Başkomutan Mustafa Kemal, Genelkurmay Başkanı Fevzi Paşa ile birlikte savunma hatlarını incelemiş ve gerekli önlemleri almıştır.

Bu savaş Türk milleti için bir ölüm kalım savaşı olmuştur.

Mustafa Kemal savaşın ruhunu "**Hatt-ı Müdafaa yoktur, sath-ı müdafaa vardır. O satıh bütün vatanıdır. Vatanın her karış toprağı vatandaşın kanı ile ıslanmadıkça terk olunamaz.**" sözü ile belirtmiştir. Topyekûn savaş taktiği izlenmiştir.

22 gün 22 gece süren direnişi Türk ordusu kazanmıştır.

Sonuçları:

- TBMM'ye ve orduya halkın güveni artmıştır.
- Orduya katılım hızlanmıştır.
- 1683 II. Viyana Kuşatması'ndan beri devam eden Türklerin geri çekilişi sona ermiştir.
- Yunan saldırı gücü kırılmış, saldırı sırası düzenli orduya geçmiştir.
- Mustafa Kemal Paşa'ya 19 Eylül 1921 tarihinde gazilik unvanı ve mareşallik rütbesi verilmiştir.
- İtalya, Anadolu'dan tamamen çekilmiştir.
- İtilaf Devletleri'nin barış yapma teklifi reddedilmiştir.
- SSCB aracılığı ile Azerbaycan, Ermenistan ve Gürcistan ile 13 Ekim 1921'de Kars Antlaşması yapılmıştır.
- Fransa ile 20 Ekim 1921 Ankara Antlaşması yapılmıştır.
- İngiltere'nin elindeki Malta esirleri ile TBMM'nin elindeki esir İngiliz subayları takas edilmiştir.
- 17 Eylül 1921'de Ukrayna ile dostluk antlaşması yapılmıştır.

NOT

- *Dönemin en ünlü subaylarının katılmasından dolayı bu savaşa "**Subaylar Savaşı**" da denilmiştir.*
- *M. Kemal bu savaşa **Sakarya Melhame-i Kübrası (Sakarya Kan Gölü)** demiştir.*

KARS ANTLAŞMASI

- 13 Ekim 1921'de Kars'ta Sovyet Rusya aracılığı ile Ermenistan, Gürcistan ve Azerbaycan ile TBMM arasında yapılmıştır.
- Antlaşmada TBMM heyetini Kâzım Karabekir Paşa temsil etmiştir. Antlaşmada Rusya temsilcisi de bulunmuştur.
- Azerbaycan, Ermenistan ve Gürcistan kapitülasyonların kaldırıldığını kabul edecek, Azerbaycan, Ermenistan ve Gürcistan, Türkiye'nin tanımadığı bir antlaşmayı kabul etmeyecek, İstanbul'un güvenliği sağlanırsa Boğazlar ticarete açılacak,

- Planlı ekonomiyi uygulamıştır.
- Uygulanmaya başlanmasında 1929 Dünya Ekonomik Bunalımı etkili olmuştur.

DEVLETÇİLİK İLE İLGİLİ İNKILAPLAR

- Yabancı işletmelerin millileştirilmesi
- Bankaların Kurulması (Etibank, Sümerbank ve Deniz bank)
- I. Beş Yıllık Sanayi Planlarının Hazırlanması
- II. Beş Yıllık Sanayi Planlarının Hazırlanması
- Kamu iktisadi teşebbüslerinin oluşturulması
- Eğitim, sağlık ve sanat alanlarında halkın ihtiyaçlarını karşılayacak yatırımların yapılması

İNKILAPÇILIK

Atatürk inkılaplarının korunması, çağın gereklerine göre geliştirilmesi faaliyetidir.

Özellikleri

- Hedefi Batılılaşma ve modernleşmedir.
- Atatürkçü düşünceyi durağan bir ideoloji olmaktan çıkarır.
- Çağdaş uygarlık seviyesinin üzerine çıkmayı amaçlar.
- Akıl ve bilimi esas alır.
- İnkılaplarda hedef kitle Türk halkıdır.
- Bütünleyici İlkeleri; Akılcılık, Batılılaşma ve Çağdaşlaşmadır.

İNKILAPÇILIK İLE İLGİLİ İNKILAPLAR

- Takvim ve Saat Sisteminde Değişiklik
- Uluslararası Rakamların Kabulü
- Türk Harflerinin Kabulü
- Ağırlık ve Uzunluk Ölçüleri'nin Değiştirilmesi
- Hafta Sonu Tatilinin Değiştirilmesi

Atatürk tarafından gerçekleştirilen tüm inkılaplar, doğası gereği İnkılapçılık ilkesi ile uygunluk gösterir. Bununla birlikte yukarıda verilen inkılapların özellikleriyle Batı uygarlığı ile bütünleşme hassasiyeti gözetildiği için İnkılapçılık ilkesi ile olan yakınlığı diğerlerine göre daha fazladır.

NOT

Yeni Türk Devleti'nde gerçekleştirilen tüm inkılaplar bu doğrultuda yapılmıştır.

NOT

Atatürk'ün cumhuriyetçilik, milliyetçilik, halkçılık, laiklik ve inkılapçılık ilkelerinin temelinde Fransız ihtilalinin dünyaya yaydığı fikirler etkili olmuştur. Devletçilik ilkesi ise Fransız ihtilalinin etkisiyle değil, Türkiye Cumhuriyeti'nin içinde bulunduğu ekonomik şartların etkisiyle zorunluluktan doğmuştur.

TÜRK İNKILABI

İnkılabın Özellikleri

- İnkılap bir halk hareketidir.
- İnkılapta az veya çok zorlama, zora başvurma yöntemleri vardır.
- İnkılap, eskiyen kurumların kaldırılmasıdır.
- İnkılap, kaldırılan kurumların yerlerine yenilerinin getirilmesidir.

İnkılabın Aşamaları

- 1 - Fikir Aşaması
- 2 - İhtilal Aşaması
- 3 - Yenilik Aşaması

Türk İnkılabının Özellikleri

- Fikri aşaması yoktur.
- Millî bağımsızlık ve millî egemenlik ilkelerine uygunluk gösterir.
- Dışarıda emperyalist devletlere, içeride padişaha karşı yürütülmüştür.
- Sonunda yeni bir devlet kurulmuştur.

Türk İnkılabının Amaçları

- Türkiye'yi çağdaş uygarlık seviyesinin üzerine çıkarmak,
- Ülkede millî egemenliği yerleştirmek,
- Avrupa ile Türkiye'yi bütünleştirmek,
- Halkın eşitliğini sağlamak,
- Milletlin refahını yükseltmek,
- Demokrasinin gelişmesini sağlamak

HUKUK ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR

Hukuk Alanında İnkılap Yapılmasının Nedenleri

- Hukuk alanındaki ikiliği ortadan kaldırma ve birliği sağlama isteği,
- Kadın-erkek eşitliğinin sağlanmak istenmesi,
- Çağdaş uygarlık düzeyine ulaşma isteği,

ÇÖZÜMLÜ TEST

1. 4982 Sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'na göre Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu üyeleri aşağıdakilerden hangisi tarafından seçilir?

- A) Cumhurbaşkanı
- B) Cumhurbaşkanı yardımcısı
- C) İçişleri bakanı
- D) TBMM genel kurulu
- E) TBMM başkanı

2.

- I. Tarafsızlık
- II. Adalet
- III. Açıklık
- IV. Eşitlik

Yukarıdakilerden hangisi/hangileri 4982 Sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun amaçları arasında yer almaz?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve IV
- D) I, II ve III
- E) I, II, III ve IV

3.

- I. Siyasi parti faaliyetlerinde
- II. Kamu kurum ve kuruluşlarının faaliyetlerinde
- III. Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının faaliyetlerinde

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu yukarıdaki faaliyetlerden hangisine uygulanmaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

4. 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'na göre, Bilgi Edinme Değerlendirme Kurul üyeleri kaç yıl görev yaparlar?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4
- E) 5

5. 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'na göre, kurum ve kuruluşların sahip oldukları kayıtlarda yer alan "Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamındaki her türlü veri" ifadesi hangi ibarenin tanımı olarak yer alır?

- A) Belge
- B) Evrak
- C) Kurul
- D) Erişim
- E) Bilgi

6. 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'na göre, kurum ve kuruluşlara yapılan gerçek ve tüzel bir kişiye ait bilgi edinme başvurusunda aşağıdakilerden hangisi aranmaz?

- A) İş veya oturma yeri
- B) T.C. kimlik numarası
- C) İmza
- D) Adı ve soyadı
- E) Başvuru sahibi tüzel kişi ise tüzel kişinin unvanı ve adresi ile yetkili kişinin imzasını ve yetki belgesini içeren dilekçe

7. 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'na göre, aşağıdakilerden hangisinin söz konusu olması hâlinde bilgi edinme başvurusu reddedilebilir?

- A) Bilgi edinmeye konu olan bilginin nerede ve ne amaçla kullanılacağı belirtilmemişse
- B) İstenilen bilgi ve belge, başvuru kurum ve kuruluştan başka bir yerde bulunuyorsa
- C) Bilgi edinme başvurusu, başvuru kurum ve kuruluşların ellerinde bulunan bilgi ve belgelere ilişkinse
- D) Bilgi edinme başvurusu, başvuru kurum ve kuruluşların görevleri gereği bulunması gereken bilgi ve belgelere ilişkinse
- E) Kurum ve kuruluşlar, ayrı veya özel bir çalışma, araştırma, inceleme ya da analiz neticesinde oluşturulabilecek türden bir bilgi veya belge gerektiriyorsa

8. 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'na göre, bilgi isteme edinme isteği reddedilen başvuru sahibi, yargı yoluna başvurmadan önce kararın tebliğinden itibaren en fazla kaç gün içinde kurula itiraz edebilir?

- A) 7
- B) 10
- C) 15
- D) 30
- E) 45

Amaç

Madde 1

- Bu Kanunun **amacı, memurlar ve diğer kamu görevlilerinin** görevleri sebebiyle işledikleri suçlardan dolayı yargılanabilmeleri için izin vermeye yetkili mercileri belirtmek ve izlenecek usulü düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2

- Bu Kanun,Devletin ve diğer kamu tüzel kişilerinin genel idare esaslarına göre yürüttükleri **kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevleri ifa eden memurlar ve diğer kamu görevlilerinin GÖREVLERİ SEBEBİYLE İŞLEDİKLERİ SUÇLAR** hakkında uygulanır.
- Görevleri ve sıfatları sebebiyle **özel soruşturma ve kovuşturma usullerine tabi olanlara ilişkin kanun hükümleri ile suçun niteliği yönünden kanunlarda gösterilen soruşturma ve kovuşturma usullerine ilişkin hükümler** saklıdır.
- Ağır cezayı gerektiren suçüstü hali GENEL HÜKÜMLERE TABİDİR.** Disiplin hükümleri saklıdır. 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 243 ve 245 inci maddeleri ile 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 154 üncü maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında açılacak soruşturma ve kovuşturmalarda bu Kanun hükümleri uygulanmaz.

İzin vermeye yetkili merciler

Madde 3

Soruşturma izni yetkisi

- İlçede görevli memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında **KAYMAKAM**,
- İlde ve merkez ilçede görevli memurlar ve diğer kamu görevlileri ile kaymakamlar hakkında **VALİ**,
- Bölge düzeyinde teşkilatlanan kurum ve kuruluşlarda görev yapan memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında **GÖREV YAPTIKLARI İLİN VALİSİ**,
- Cumhurbaşkanına veya Cumhurbaşkanlığına bağlı, ilgili veya ilişkili kuruluşlar ve bakanlıkların merkez ve bağlı veya ilgili kuruluşlarında görev yapan diğer memur ve kamu görevlileri hakkında **O KURULUŞUN EN ÜST İDARİ AMİRİ**,
- (b) ve (c) bentlerindeki hükümler saklı kalmak kaydıyla Cumhurbaşkanı kararıyla atanan memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında Cumhurbaşkanı veya **İLGİLİ BAKAN**,

- Türkiye Büyük Millet Meclisinde görevli memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri ve yardımcıları hakkında **TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANI**,
  - Cumhurbaşkanlığında görevli memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri hakkında **CUMHURBAŞKANI**,
  - Büyükşehir belediye başkanları, il ve ilçe belediye başkanları; büyükşehir, il ve ilçe belediye meclisi üyeleri ile il genel meclisi üyeleri hakkında **İÇİŞLERİ BAKANI**,
  - İlçelerdeki belde belediye başkanları ve belde belediye meclisi üyeleri hakkında kaymakam, merkez ilçelerdeki belde belediye başkanları ve belde belediye meclisi üyeleri hakkında **BULUNDUKLARI İLİN VALİSİ**,
  - Köy ve mahalle muhtarları ile bu Kanun kapsamına giren diğer memurlar ve kamu görevlileri hakkında ilçelerde kaymakam, merkez ilçede **VALİ**, **Yokluklarında ise VEKİLLERİ TARAFINDAN BİZZAT** kullanılır.
- Yetkili mercilerin saptanmasında, memur veya kamu görevlisinin **suç tarihindeki görevi esas alınır.**
  - Ast memur ile üst memurun aynı fiile iştiraki halinde izin, **üst memurun bağlı olduğu merciden istenir.**

Çıkmış Sorular

4483 Sayılı Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun'na göre, ilde görevli öğretmenler hakkında soruşturma izni vermeye yetkili merci aşağıdakilerden hangisidir?

- Vali
- İl Millî Eğitim Müdürü
- Cumhuriyet Başsavcısı
- Maarif Müfettişleri Başkanı

Cevap A